

فهرست مطالب

۱۴		سرآغاز
۱۵		تاریخچه مختصری از ظهور قوانین مدون عراق
۱۹		قانون مدنی عراق مصوب ۱۹۵۱ میلادی با اصلاحات بعدی
۲۰		کتاب اول - مقدمات
۲۰		بخش اوّل - باب مقدماتی
۲۰		فصل اوّل - سیطره اعمال قانون
۲۰		گفتار اوّل - احکام عمومی
۲۱		گفتار دوم - تعارض قوانین از حیث اعمال آن
۲۱		بند اول - تعارض از حیث زمان
۲۲		بند دوم - تعارض از حیث مکان
۲۵		فصل دوّم - اشخاص
۲۵		گفتار اول - اشخاص حقیقی
۲۵		بند اول - شروع و پایان شخصیت
۲۵		بند دوم - ویژگیهای شخصیت
۲۷		گفتار دوم - احکام
۲۷		بند اول - احکام عمومی
۲۸		بند دوم - جوامع
۲۸		بند سوم - موسسات
۳۰		فصل سوم - اشیاء، اموال، حقوق
۳۰		گفتار اول - اشیاء
۳۱		گفتار دوم - اموال و حقوق
۳۲		بخش دوم - تعهدات
۳۲		فصل اوّل - منابع تعهد
۳۲		گفتار اول - عقد
۳۳		بند اول - ارکان عقد
۴۱		بند دوّم - محل و سبب قراردادی
۴۲		بند سوم - عقود صحیح و عقود باطل
۴۴		گفتار دوّم - آثار عقد

۴۴	بند اول - الزام آور بودن آن میان متعاقدين
۴۶	بند دوم - تفسير عقد
۴۸	بند سوم - مسئوليت قراردادی (ضمان قراردادی)
۵۰	گفتار سوم - انحلال عقد
۵۰	بند اول - فسخ
۵۰	بند دوم - اقاله
۵۱	فصل دوم - اراده مجرد (ایقاع)
۵۲	فصل سوم - عمل غير مشروع
۵۲	گفتار اول - مسئوليت اعمال شخصی
۵۲	بند اول - اعمال غير مشروع عليه مال
۵۴	بند دوم - اعمال غير مشروع عليه نفس
۵۵	بند سوم - احكام مشترك ناظر بر اعمال غير مشروع
۵۷	گفتار دوم - مسئوليت ناشی از فعل غير و مسئوليت ناشی از اشیاء
۵۷	بند اول - مسئوليت ناشی از فعل غير
۵۸	بند دوم - مسئوليت ناشی از اشیاء
۵۹	بند سوم - حوادث شوارع عام
۶۰	بند چهارم - مسئوليت ناشی از ساخت و ساز
۶۱	فصل چهارم - دارایی بلا جهت
۶۱	گفتار اول - استيفاء ناروا
۶۱	گفتار دوم - پرداخت دين ثالث
۶۲	گفتار سوم - دارا شدن بلا جهت
۶۳	گفتار چهارم - دعوی در خصوص دارا شدن بلا جهت مال
۶۳	گفتار پنجم - تعهدات قانون
۶۳	فصل پنجم - آثار تعهد
۶۳	گفتار اول - تنفيذ قهری
۶۳	بند اول - تنفيذ عینی
۶۴	گفتار دوم - تنفيذ از طریق ضمانت اجرای جزای نقدی
۶۵	گفتار سوم - اجرای تعهد به وسیله جبران خسارت
۶۵	گفتار چهارم - ضمان تعدی به حقوق دائنين
۶۶	بند اول - دعوی غير مستقیم
۶۶	بند دوم - دعوی تصرفات مدیون در حق دائن
۶۷	بند سوم - توقیف اموال مدیون مفلس
۶۹	بند چهارم - حق حبس در ضمان

فهرست مطالب □ ۷

فصل ششم - اوصاف آثار تعهدات	۷۰
گفتار اول - شرط	۷۰
گفتار دوم - مدت (مدت تعهدات)	۷۱
گفتار سوم - تعیین محل اجرای تعهد	۷۲
بند اول - تعهد اختیاری	۷۲
بند دوم - تعهد بدلی	۷۲
گفتار چهارم - تعیین متعهدین	۷۳
بند اول - تضامن میان دائنین	۷۳
گفتار پنجم - تضامن میان مدیونین	۷۶
بند اول - ارتباط میان طلبکاران و مدیونین تضامنی	۷۶
بند دوم - ارتباط بین مدیونین تضامنی	۷۷
بخش چهارم - انتقال تعهد	۷۸
فصل اول - وضعیت دین	۷۸
گفتار اوّل - ارکان و شروط	۷۹
گفتار دوّم - احکام	۷۹
بند اول - رابطه میان محال له و محال علیه	۷۹
بند دوم - رابطه میان محیل و محال له	۸۱
بند سوم - رابطه میان محال علیه و محیل	۸۲
فصل دوّم - حواله صحیح	۸۲
گفتار اوّل - ارکان و شروط	۸۲
گفتار دوّم - احکام	۸۲
بند اول - رابطه میان محاله له و محال علیه	۸۲
بند دوم - رابطه میان محیل و محال له	۸۳
بند سوم - رابطه بین محال علیه و محیل	۸۳
بند چهارم - رابطه بین محال له و ثالث	۸۳
بخش پنجم - انقضاء تعهد	۸۴
فصل اول - ایفاء به تعهد	۸۴
گفتار اول - طرفین ایفاء تعهد	۸۴
بند اول - ایفاء کننده تعهد (وفای به تعهد به صورت ساده)	۸۴
بند دوم - ایفاء تعهد با حلول اجل	۸۵
بند سوم - ذینفع در ایفاء تعهد	۸۶
گفتار دوم - محل ایفاء تعهد، زمان، مکان، هزینه های آن	۸۷
بند اول - محل ایفاء تعهد	۸۷

۸۸	بند دوم- زمان وفاء.....
۸۸	بند سوم- مکان وفاء.....
۸۹	بند چهارم- هزینہہای اجرای تعهد.....
۸۹	فصل دوّم- اتمام تعهد به مثابه وفای به تعهد.....
۸۹	گفتار اول- وفاء متقابل.....
۸۹	گفتار دوّم- تجدید و نمایندگی.....
۸۹	بند اول- تجدید.....
۹۰	بند دوم- نیابت در انجام تعهد.....
۹۰	بند سوّم- تهاتر.....
۹۲	گفتار سوم- اتحاد ذمّه.....
۹۲	فصل سوّم- انقضاء تعهد بدون وفا.....
۹۲	گفتار اوّل- ابراء.....
۹۲	گفتار دوّم- ناممکن شدن اجرای تعهد.....
۹۳	گفتار سوّم- مرور زمان عدم استماع دعاوی.....
۹۳	بند اول شرط.....
۹۵	بند دوم- آثار.....
۹۷	کتاب دوّم- عقود معین.....
۹۷	بخش اوّل- عقود با مبنای ملکیت.....
۹۷	فصل اول- بیع.....
۹۷	گفتار اول- ارکان بیع.....
۹۷	بند اول- ایجاب و قبول.....
۹۹	بند دوم- ثمن.....
۱۰۰	بند سوم- تعهدات بایع.....
۱۰۱	گفتار دوّم- تسلیم مبیع.....
۱۰۳	گفتار سوم- ضمان مبیع.....
۱۰۳	بند اول- ضمان تعرض و استحقاق.....
۱۰۵	بند دوم- ضمان عیوب پنهان.....
۱۰۷	بند سوم- تعهدات مشتری.....
۱۱۰	گفتار چهارم- برخی از انواع مبیع.....
۱۱۰	بند اول- بیع ولی؛ وکلا و خرید به نفع خود.....
۱۱۱	بند دوم- بیع حقوق متنازع فیه.....
۱۱۲	بند سوم- عقد کالا با کالا.....

فهرست مطالب □ ۹

۱۱۲	فصل دوم- هبه
۱۱۲	گفتار اول- هبه و صدقه
۱۱۴	گفتار دوم- احکام هبه
۱۱۴	بند اول- تعهدات واهب
۱۱۴	بند دوم- تعهدات موهوب له
۱۱۵	گفتار سوم- رجوع از هبه
۱۱۶	فصل سوم- قرض و درآمد دائم
۱۱۶	گفتار اول- قرض
۱۱۷	گفتار دوم- درآمد دائم
۱۱۸	فصل چهارم- صلح
۱۱۸	گفتار اول- ارکان صلح
۱۲۰	گفتار دوّم- آثار صلح
۱۲۱	گفتار سوّم- بطلان صلح و فسخ آن
۱۲۲	بخش دوم- عقود وارده بر انتفاع از شیء
۱۲۲	فصل اول- عقد اجاره
۱۲۲	گفتار اول- اجاره در وجه عام
۱۲۲	بند اول- ارکان اجاره
۱۲۳	بند دوم- مال الاجاره
۱۲۴	بند سوم- احکام اجاره
۱۳۴	گفتار دوّم- مقررات ویژه برای انواع مختلف اجاره
۱۳۴	بند اول- اجاره اراضی زراعی
۱۳۵	بند دوم- مزارعه
۱۳۷	بند سوم- مساقات
۱۳۹	بند چهارم- مغارسه و باغبانی
۱۴۱	فصل دوّم- عاریه
۱۴۲	گفتار اول- تعهدات معیر(عاریه دهنده)
۱۴۲	گفتار دوم- تعهدات مستعیر(عاریه گیرنده)
۱۴۴	گفتار سوم- پایان عاریه
۱۴۴	بخش سوم- قراردادهای کار
۱۴۴	فصل اوّل- عقد پیمانکاری و صنعت
۱۴۵	گفتار اول- تعهدات پیمانکار
۱۴۸	گفتار دوم- پیمانکار ثانوی
۱۵۰	گفتار سوم- تعهد به خدمات عمومی

۱۵۲	گفتار چهارم- خدمات عمومی مرتبط با توزیع آب، گاز و برق.....
۱۵۲	فصل دوّم- قرارداد کار و تعریف آن.....
۱۵۳	گفتار اول- قرار داد کار.....
۱۵۴	گفتار دوّم- احکام عقد کار.....
۱۵۵	بند دوّم- تعهدات کارفرما.....
۱۵۶	گفتار سوم- پایان قرارداد کار.....
۱۵۸	گفتار چهارم- قرارداد آموزش حرفه‌های.....
۱۵۹	فصل سوّم- وکالت.....
۱۵۹	گفتار اول- انشاء وکالت.....
۱۶۰	گفتار دوم- احکام وکالت میان متعاقدين.....
۱۶۰	بند اول- تعهدات وکیل.....
۱۶۱	بند دوم- تعهدات موکل.....
۱۶۱	گفتار سوم- احکام وکالت نسبت به غیر.....
۱۶۲	گفتار چهارم- پایان وکالت.....
۱۶۲	فصل چهارم- ودیعه.....
۱۶۲	گفتار اوّل- تعاریف و احکام.....
۱۶۳	گفتار دوم- تعهدات مستودع.....
۱۶۵	گفتار سوم- هزینه و اجرت ودیعه.....
۱۶۶	گفتار چهارم- پایان ودیعه.....
۱۶۶	فصل پنجم- حالات خاص ودیعه.....
۱۶۷	بخش چهارم- عقود اجمالی.....
۱۶۷	فصل اول- قمار و شرط بندی.....
۱۶۷	فصل دوم- حقوق مترتب بر حیات.....
۱۶۷	گفتار اول- ارکان عقد.....
۱۶۸	گفتار دوم- احکام عقد.....
۱۶۸	گفتار سوم- عقد بیمه.....
۱۶۸	بند اول- بیمه و شروط آن.....
۱۶۹	بند دوم- احکام عقد بیمه.....
۱۷۳	گفتار چهارم- قوانین خاص مربوط به عقد بیمه.....
۱۷۳	بخش پنجم- ضمانت.....
۱۷۳	فصل اوّل- ارکان ضمانت.....
۱۷۳	گفتار اول- احکام عمومی.....
۱۷۳	گفتار دوم- تعهد ضامن به التزام اصیل.....

گفتار سوم - کفالت نفس	۱۷۴
فصل دوم - احکام کفالت	۱۷۵
گفتار اول - ارتباط بین کفیل و دائن	۱۷۵
بند اول - کفیل غیر متضامن	۱۷۵
بند دوم - ضامن تضامنی	۱۷۶
گفتار دوم - رابطه میان کفیل و مدیون	۱۷۷
فصل سوم - پایان کفالت	۱۷۸
کتاب سوم - حقوق عینی اصلی	۱۷۹
بخش اول - حق مالکیت	۱۷۹
فصل اول - حق مالکیت بالذات	۱۷۹
گفتار اول - محدوده حق مالکیت و وسایل حمایت از آن و قیود ناظر بر آن	۱۷۹
بند اول - محدوده حق مالکیت و وسایل حمایت از آن	۱۷۹
بند دوم - محدوده حق مالکیت	۱۸۰
گفتار دوم - انواع خاص مالکیت	۱۸۲
بند اول - مالکیت مشاع	۱۸۲
بند دوم - مالکیت فضای فوق و زیرین، دیوار مشترک و راه اختصاصی	۱۸۶
فصل دوم - اسباب و دلایل مالکیت	۱۸۸
گفتار اول - اکتساب بدوی مالکیت (استیلاء)	۱۸۸
گفتار دوم - اکتساب مالکیت به سبب وفا	۱۹۰
بند اول - میراث	۱۹۰
بند دوم - وصیت	۱۹۰
گفتار سوم - اکتساب مالکیت طبیعی	۱۹۱
بند اول - اتصال	۱۹۱
بخش دوم - حقوق منفرعه ناشی از ملکیت	۲۰۱
فصل اول - حق تصرف	۲۰۱
گفتار اول - محدوده حق تصرف و وسایل حمایتی آن	۲۰۱
بند اول - میزان حق عمل	۲۰۱
بند دوم - محدودیت‌های ناظر بر حق تصرف	۲۰۱
بند سوم - صیانت از حق تصرف	۲۰۲
بند چهارم - اشاعه در حق تصرف	۲۰۲
گفتار دوم - اسباب حق تصرف	۲۰۳
بند اول - اکتساب حق تصرف ابتدایی	۲۰۳

۲۰۴	بند دوم- اکتساب حق انتقال
۲۰۹	گفتار سوم- اسباب انقضاء حق تصرف
۲۰۹	بند اول- مرور زمان
۲۰۹	بند دوم- انحلال اراضی امیری
۲۱۱	بند سوم- ترک بهره برداری اراضی امیری (شهریاری)
۲۱۳	گفتار چهارم- احکام پایانی
۲۱۴	فصل دوم- منفعت و حق انتفاع
۲۱۴	گفتار اول- حق قرار
۲۱۴	بند اول- حق منفعت
۲۱۶	گفتار دوم- حق استفاده و حق سکنی
۲۱۶	گفتار سوم- حق استحداث بنا
۲۱۷	فصل سوم- حق ارتفاق
۲۱۷	گفتار اول- ترتیب حق ارتفاق
۲۱۸	گفتار دوم- احکام حقوق ارتفاق
۲۱۹	گفتار سوم- انقضاء حق ارتفاق
۲۲۱	کتاب چهارم- حقوق عینی تبعی
۲۲۱	بخش اول- تأمینات عینی
۲۲۱	فصل اول- انشاء رهن تأمینی
۲۲۳	فصل دوم- آثار رهن تضمینی
۲۲۳	گفتار اول- آثار رهن تأمینی میان متعاقدين
۲۲۳	بند اول- اثر به نسبت راهن
۲۲۳	بند دوم- اثر به نسبت مرتهن
۲۲۴	گفتار دوم- اثر رهن تأمینی نسبت به اشخاص ثالث
۲۲۴	بند اول- حق تقدم
۲۲۵	بند دوم- حق اجرا
۲۲۷	فصل سوم- انقضاء رهن تأمینی
۲۲۷	بخش دوم- رهن حيازی
۲۲۷	فصل اول- انشاء رهن حيازی
۲۲۹	فصل دوم- آثار رهن حيازی
۲۲۹	گفتار اول- اثر رهن حيازی میان متعاقدين
۲۲۹	بند اول- اثر به نسبت رهن
۲۳۰	بند دوم- اثر به نسبت مرتهن

فهرست مطالب □ ۱۳

۲۳۱	گفتار دوم - حق تقدم.....
۲۳۲	فصل سوم - انقضاء رهن حيازی.....
۲۳۳	فصل چهارم - رهن دين.....
۲۳۴	بخش سوم - حقوق امتياز.....
۲۳۴	فصل اول - احكام عمومي.....
۲۳۵	فصل دوم - ديون ممتازه.....
۲۳۵	گفتار اول - حقوق امتياز عامه و حقوق امتياز خصوصي.....
۲۳۷	گفتار دوم - حقوق امتياز خاصه بر مال غير منقول.....
۲۳۹	منبع.....